

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-16 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-12/181-95
Karar Tarihi : 07.03.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Kenan TÜRK,
Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Osman Tan ÇATALCALI, Evrim Özgül KAZAK

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Resul ASLAN
Oruçreis Mah. Av. M. Ali Kısakürek Cad. No.199/b Kahramanmaraş

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

- Coca Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.
Esenşehir Mah. Erzincan Cad. No:36 34776 Ümraniye/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Coca Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.'nin, sözleşme ile taahhüt ettiği bedelsiz ürünleri temin etmediği, rakip ürünlerin satışına ve Coca Cola soğutucu dolabına konulmasına izin vermediği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda şikayetçi özetle; Kahramanmaraş il merkezinde Eda Şekerleme unvanlı işyerini işlettiği, 9 yıldır Coca-Cola Satış ve Dağıtım A.Ş. (CCSD) ile çalıştığı, CCSD ile son olarak yaptıkları anlaşmada aldığı ürün miktarının %8'i kadar bedelsiz ürün verileceğinin belirtilmesine karşın son 7 aydır verdiği siparişlerin bedelsizlerini alamadığı, CCSD yetkililerinin sözleşmenin bittiğini söyledikleri; ancak 2011'in 5. ayında imzaladıkları bir yıllık sözleşme uyarınca bedelsiz ürün anlaşmasının devam ettiği ve bu süre içinde CCSD yetkililerinin işyerinde başka marka ürün satmasını istemedikleri ve CCSD dolabına başka marka ürün koymasına izin vermediklerini; 02.02.2012 tarih ve 946 sayılı başvurusunda ise şikayetçi, CCSD yetkililerine dolap konusunda Rekabet Kurumuna şikayette bulunduğunu bildirdiğini, bunun ardından CCSD yetkililerinin CCSD'ye ait soğutucu dolabını işyerinden almak istedikleri, şikayetçinin dolabı vermek istememesine karşın, dolabın içindeki ürünleri boşaltarak dolabı aldıklarını ifade etmiştir. Şikayetçi her iki başvurusunda da CCSD yetkililerinin uygulamaları nedeniyle mağdur olduğunu belirterek gereğinin yapılmasını talep etmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 23.01.2012 tarih ve 613 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 02.02.2012 tarih ve 2012-3-16/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 22.02.2013 tarih ve 2012-3-16/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1. Resul ASLAN (Şikayetçi)

- (6) Şikayetçi ile 09.02.2012 tarihinde yapılan görüşmede kendisinin Eda Şekerleme unvanı ile bir ticari işletmenin sahibi olduğu, ancak şirketi yaklaşık bir yıl önce devrettiği bilgisi edinilmiştir.

I.1.2. Coca-Cola Satış ve Dağıtım A.Ş. (CCSD)

- (7) Alkolsüz içecek ürünlerinin üretimi ve dağıtımıyla iştigal eden The Coca Cola Company'nin (TCCC) Türkiye'deki faaliyetleri CCSD tarafından gerçekleştirilmektedir. CCSD %99,97'lik pay oranı ile Coca-Cola İçecek A.Ş. (CCİ)'nin kontrolünde olan ve CCİ tarafından üretilen ürünlerin satış ve dağıtımını yerine getirmektedir.
- (8) CCİ'nin faaliyetleri ise her türlü gazlı ve gazsız içecekler, meyve ve sebze suları, maden ve içme suları, doğal mineralli sular, her türlü çay, bitki çayları, her türlü kahve, kakao veya çikolata bazlı içecekler ile ayran, yoğurtlu içecekler, süt ve süt bazlı her türlü içecek dâhil olmak üzere her türlü alkolsüz içeceğin üretimi, paketlenmesi ve doldurulması ile ilgili tesislerin kurulması, işletilmesi ve bunların depolama, satış ve dağıtımından oluşmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (9) Bilindiği üzere, inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa, pazar tanımı yapılmayabilmektedir.
- (10) Mevcut dosya kapsamında incelenen husus, CCSD'nin nihai satış noktalarına sağladığı soğutucu dolaplara rakip ürünlerin konulmasını engellemek suretiyle 10.9.2007 tarih ve 07-70/864-327 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararına aykırı eylemler içerisinde olup olmadığının tespitidir.
- (11) Mevcut dosya bakımından, detaylı bir pazar tanımı yapmanın sonucu etkilemeyeceğinden hareketle, ilgili ürün pazarı tanımlanmamıştır.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (12) İlgili coğrafi pazar tanımlanmamıştır.

I.3. 10.9.2007 tarih ve 07-70/864-327 sayılı Rekabet Kurulu Kararı

- (13) Bu kararda CCSD ve bayilerinin nihai satış noktaları ile yaptıkları ve içinde rekabet etmeme yükümlülüğü bulunan sözleşmeler 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında incelenmiştir. Anılan kararda, öncelikle gazlı içeceklerin tüketiciye sunulduğu satış noktalarının bulunduğu kanallar temelinde inceleme yapılarak, perakende satış noktaları kanallar bazında değerlendirilmiştir.
- (14) Yapılan incelemeler neticesinde CCSD'nin kolalı/gazlı içecekler pazarında hem ev hem de yerinde tüketim kanalında hakim durumda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (15) CCSD kendisinin ve/veya bayilerinin nihai satış noktalarıyla akdettikleri sözleşmelerde yer alan münhasırlık şartlarının ve fiilen münhasırlığa yol açan uygulamaların ilgili pazarlarda etkin rekabetin oluşmasının önünde engel oluşturduğu noktasından hareketle,
- CCSD ve/veya bayilerinin nihai satış noktalarıyla yaptıkları münhasırlık içeren anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanmadığına ve
 - Ayrıca söz konusu sözleşme ve uygulamalara bireysel muafiyet tanınmayacağına

13-12/181-95

karar verilmiştir.

- (16) Diğer yandan anılan kararda CCSD'nin "Ev kanalında 100 m² ve altında net satış alanına sahip satış noktaları için; bir noktada eğer CCI'ye¹ ait dolap dışında tüketicinin doğrudan erişebileceği bir başka alkolsüz ticari içecek dolabı yoksa, bu noktada CCI'ye ait dolapların kullanılmasını düzenleyen ariyet sözleşmeleri, dolabın görünür kısmının ve satış noktasındaki toplam dolap hacminin %20'sini kapsayacak şekilde rakip ürün konulmasına izin verilmesini temin edecek şekilde düzenlenmelidir" hükmü yer almaktadır.

I.4. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

- (17) Şikayetçi tarafından iddia edilen hususlar değerlendirilmek üzere CCSD'de yerinde inceleme yapılmış ve şikayetçi ile görüşülmüştür.
- (18) CCSD'den pazara ilişkin alınan bilgilerden, CCSD'nin gazlı içecekler pazarındaki pazar payının en yakın rakibinin pazar payından üç kat daha fazla olduğu, söz konusu durumun gazlı içeceklerle ilişkin geleneksel kanal için de geçerli olduğu, Türkiye genelinde aktif olarak çalışılan nokta sayısının 271.528 olduğu ve 07.02.2013 tarihi itibarıyla satış noktalarında toplam 281.412 adet soğutucu dolaplarının bulunduğu görülmüştür.
- (19) CCSD'de yapılan yerinde incelemede CCSD'nin, ev kanalında 100 m² ve altında net satış alanına sahip satış noktalarında bulunan soğutucu dolaplara rakip ürünlerin konulmasını engeller nitelikte faaliyeti olduğuna dair herhangi bir kanıt bulunamamıştır.
- (20) Konu hakkında şikayetçi ile 09.02.2012 tarihinde yapılan görüşmede özetle;
- Geçen yılın başında dükkanını devrettiği,
 - Dükkanını devretmeden önce 7-8 yıl kadar kendi tercihi doğrultusunda CCSD ile çalıştığı,
 - 2011 yılının Mayıs ayında CCSD ile olan sözleşmesini o zaman CCSD'nin Kahramanmaraş ili distribütörü olan Sefa Gıda ile yenilediği,
 - Yenileme işlemini yazılı değil sözlü olarak gerçekleştirdiği,
 - Sözleşmeyi yenilemesinden sonra Sefa Gıda'dan yüklü miktarda mal aldığı,
 - Ancak yeni distribütörün alım yaptığı miktar için kendisine verilmesi gereken yaklaşık 7.000 – 8.000 TL tutarındaki iskontoyu kendisine ödemediği,
 - Konuyu CCSD'nin Adana bölge müdürlüğüne iletmesine karşın kendisine olumlu bir yanıt verilmediği,
 - Dolabının yukarıda yer verilen anlaşmazlıklar sebebiyle ticari ahlaka uymayan bir şekilde içerisindeki mallar bitmeden dükkanından alındığı,
 - Bu olay sonrasında Pepsi markalı gazlı içecek satan teşebbüsle anlaşarak bu markaya ait dolabı bulundurmaya ve bu markaya ait ürünleri satmaya başladığı

ifade edilmiştir.

- (21) Yukarıda yer verilen ifade ile Kurumumuza yapılan başvuru karşılaştırıldığında, şikayetçi tarafından Kurumumuza yapılan başvuruda ileri sürülen hususlar ile kendisiyle yapılan görüşmede ifade edilen hususların birbiriyle aynı olmadığı, şikayet dilekçesinde CCSD'nin dolabına başka ürünlerin konulmasına izin vermediği iddia edilirken yapılan görüşmede CCSD ile şikayetçi arasında yaşanan hukuki anlaşmazlıklar nedeniyle CCSD tarafından şikayetçinin dükkanındaki soğutucu dolabın alındığı anlaşılmıştır. Bu nedenle şikayete konu olay hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

¹ Kararda CCI ile kastedilen CCSD'dir.

13-12/181-95

J. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.